

פרשת מקץ

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- א. השבטים יורדים למצרים מפני הרעב
- ה. משתה יוסף ואחיו
- ב. יוסף מתנכר לאחיו ואוסר את שמעון
- ה. פרעה חולם שני חלומות
- י. מציאת הגביע באמתחת בנימין
- מ. האחים יורדים למצרים בשנית
- ד. 7 שני שבע ולידת מנשה ואפרים
- פ. יהודה ערב לבנימין
- ו. פרעה שם את יוסף על כל מצרים
- י. האחים חוזרים לא"י וצער יעקב
- ע. יוסף שומע ופותר את חלומות פרעה

"-----"

שאלה לשולחן שבת

"להתגלגל עלינו ולהתנפל עלינו ולקחת אתנו לעבדים ואת חמורינו"

יש לבאר מפני מה כשהשבטים חשים שהינם בסכנת עבדות, עדיין ערך החמורים חשוב בעיניהם עד כדי כך שאמרו: שלא זו בלבד שנלקח כולנו להיות עבדים אלא אף חמורינו יילקחו מאיתנו? וכי אין זה דבר טפל ופעוט לעומת הסכנה המיידית המרחפת עליהם להשתעבד כעבדים?

מטרת השאלה הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"י אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"וירדו אחי יוסף עשרה"

'היו מתחרטים במכירתו, ונתנו לבם להתנהג עמו באהוה, ולפדותו בכל ממוון שיפסקו עליהם' (רש"י)

לכאורה קשה מהמשנה (גיטין מה). שכתוב שאין פודים את השבויים יותר משוויים האמייתי מפני תיקון העולם, וכיצד תיכנונו אחי יוסף לפדותו בכל סכום שהוא? ואפשר לומר ע"פ תוס' שם (נח.), שאדם גדול בחכמה הכלוא, יש לפדות אותו בכל ממוון שבעולם. ואם כן, משום שיוסף היה גדול בחכמה, שכל מה שלמד יעקב משם ועבר מסר לו, א"כ היו חייבים לפדותו אפילו יתר על כדי דמיו. עוד יש לומר, שליוסף היה דין מיוחד ויוצא דופן משבוי רגיל, מאחר שהם היו אלה שמכרו אותו וקיבלו עבורו כסף והם גרמו לנזקיו, לכן חובה היה עליהם לפדותו בכל מה שיפסקו עליהם, כדי לתקן את מה שקילקלו. (מרפסין איגרי)

"ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו"

יש לבאר מדוע בהתחלה כתוב: "וירא יוסף את אחיו ויכרם", ובפסוק הבא כתוב: "ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו". ומה כוונת התורה ללמדנו בכך שחזרה וכתבה את עניין הכרת יוסף בשבטים שהם אחיו פעמיים? ויש לומר: א. ביקש לקבלם בסבר פנים יפות ובא המלאך שמצאו תועה והזכירו, מיד: "ויתנכר אליהם" למה? כי: "ויכר" לשון יחיד. (בעה"ט) ב. ניתן להכיר את האדם בשני דרכים ע"י ראיית פרצוף הפנים וע"י הקול. ולכן תחילה הכיר אותם על פי מראם ולאחר מכן כשאמרו: "מארץ כנען לשבור אוכל", הכיר אף את צליל קולם ולכן כתוב שוב: "ויכר יוסף את אחיו". (אזנים לתורה ואברבנאל) ג. תחילה חשד יוסף שמא הם מכירים אותו ולכן שאל אותם "מאינן באתם" ולא שאל אותם 'מאינן אתם'. אך לפי תשובתם 'מארץ כנען' הבין שאכן אינם מכירים אותו שהרי היה להם לומר 'מהבית' כתשובה הנאמרת לאדם מוכר, ועתה התחוויר לו שאמנם: "ויכר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו", דהיינו: כעת נודע ליוסף שאין אחיו מכירים אותו. (לקוטי בשמים) ד. בהתחלה לא הכיר בדיוק מי הוא מי, אלא בכללות שהם אחיו. (מעם לועז) ה. משום שתחילה השתחוו לו ולא ראה את האף שלהם לא היה יכול להיות בטוח שאלו הם במאת האחוזים שהרי כדי לזהות צורת פנים יש צורך בראיית החוטם. ו. תחילה ראה שהם מוכרים לו אבל לא זיהה שהם אחיו. (הכתב והקבלה) ז. ההכרה השנייה היא הכרת הלב והאחוזה שבין אחים. (כלי יקר) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א לשאלה לשולחן שבת' תשפ"א)

עשהו
עיוחד -
לכל אחד!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:
052-7665775

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם. זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום:
1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר במזכרת מאירועים

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. בבית פוטיפרע גדלה, ואשת יוסף הייתה
 - ב. מילה נרדפת לתבואה
 - ג. נמצא באמתחת בנימין
 - ד. שבע הפרות השניות היו -
 - ה. דברי פרעה לעבדיו על יוסף
 - ו. תגובת האחים למציאת הגביע
 - ז. אחי יוסף לא הכירוהו כי היה לו _____ (רש"י)
 - ח. לא הצליחו לפתור את חלומות פרעה
 - ט. שבע הפרות היו בריאות ו-
 - י. הוא ערב ליעקב לשלוחו של בנימין
 - כ. מקצועו של פוטי פרע
 - ל. מצא ראשון את הכסף באמתחתו (רש"י)
 - מ. יוסף האשים את אחיו שהם
 - נ. מנשה נקרא בשמו כי- "אלוקים בכל עמלי"
 - ס. יעקב פחד על בנימין כי בשעה זו השטן מקטר
 - ע. כך כינה שר המשקים את יוסף (2)
 - פ. פרעה ראה בחלמו הראשון
 - צ. כך קרא פרעה ליוסף
 - ק. השבלים הרעות בחלום פרעה היו שדופות _____
 - ר. פרעה ענד ליוסף על צווארו
 - ש. יוסף אסר אותו לעיני אחיו
 - ת. מה קרה לרוח לפרעה, בבוקר כשנזכר בחלמו?

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. מזון לחמורים
 - ב. הפרות הדקות סימלו -
 - ג. האחים תכננו לקחת בכח את יוסף: 'או _____' (רש"י)
 - ד. "את אשר האלוקים עושה _____ לפרעה"
 - ה. "_____ היא למצרים לאכול עם העברים"
 - ו. פרעה נתן ליוסף את _____
 - ז. יוסף _____ אוכל במטמון כהכנה לשני הרעב
 - ח. "_____ ויחלף שמלותיו"
 - ט. כך מתרגם אונקלוס את המילה: "האמת"
 - י. "_____ היו כולנה"
 - ך. לפני יוסף כך קראו, כשבמרכבה אותו הרכיבו
 - ל. כזה שובע בא על מצרים
 - מ. "אברך" הוא 'אב בחכמה ורך ב_____ (רש"י)
 - ן. הציע ליעקב ראשון כי יערוב לבנימין
 - ס. "_____ איש על חמורו"
 - ע. היו במצרים _____ שנות _____
 - ף. הושב לאחי יוסף בפי אמתחתיהם
 - ץ. מתורגמן
 - ק. "על פיך _____ כל עמי"
 - ר. כך כינה שר המשקים את יוסף
 - ש. ממנחת יעקב ליוסף
 - ת. משאת בנימין גדלה משל אחיו בחמש _____

ואלה שמות

"זיקרא פרעה שם יוסף צפנת פענח"

מה פירוש השם 'צפנת פענח'? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

תנו רבנן, בשעה שהציבור בצער, יחיד הפורש מדרכי צבור, שני מלאכי השרת המלווים את האדם מניחים את ידיהם על ראשו ואומרים: "פלוגי שפרש מן הצבור אל יראה בנחמת צבור". ועוד תניא, בשעה שהצבור שרויים בצער, אם יאמר אדם לעצמו: 'אלך, אוכל ואשתה ושלום עלי נפשי' - עליו הכתוב אומר: "והנה ששון ושמחה הרג בקר ושחט צאן" ומה כתוב אחריו? - "ונגלה באזני ד' צב-אות אם יכפר העון". זו מדת בינונית, אבל במידה רשעית כתוב: "אתיו אקחה יין ונסבאה שכר", ולאחריו כתוב: "הצדיק אבד" וגו'. אבל המצטער עם הציבור, זוכה ורואה בנחמת ציבור, שכן מצינו במשה רבינו שציער את עצמו עם הציבור, שנאמר: "וידי משה כבדים ויקחו אבן", וכי לא היה לו למשה כר או כסת אחת לישב עליהן?! אלא כך אמר משה: 'הואיל וישראל בצער, אף אני אהיה עמהן בצער'. ושמא יאמר אדם: 'מי מעיד על מעשי?' אבני ביתו של אדם מעידים בו, שנאמר: "כי אבן מקיר תזעק". רבי שילא אמר, שני מלאכי השרת המלווים את האדם מעידים בו, שנאמר: "כי מלאכיו יצוה" וגו'. רבי חדקא אמר, נשמתו של אדם מעידה בו, שנאמר: "משכבת חיקך שמר פתחי פיך". וחכמים אומרים, אבריו של אדם מעידים בו, שנאמר: "ואתם עדי נאם ד" וגו'. (ע"פ ילקו"ש)

מילה בפרשה

**בחשאי הן מתקרבות,
ברצון עז למרק לבבות,
אז בסימן טוב ויפה,
שתו בכף ואף בפה.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

ושפני טמוני חול

"ויקראו לפניו אברך"
מה ההפך מ'אברך'?

* * * *

"חי פרעה מי מרגלים אתם"

וכי נשבע יוסף לשקר? אלא, 'מרגלים' ראשי תיבות: מן רחל גנבתם לישמעאל יוסף מכרתם. (ר' יצחק אלחנן) או: מזרע רחל גנבתם לאורחת ישמעאלים מכרתם. (שבט מוסר) וכתב הכלי יקר' שהאשימם יוסף בחטא זה דווקא ולא בדבר אחר, משום שלא רצה שיתחילו אחיו לחטט ולשאול שאלות ולברר אודותיו מנין הוא ומהו עברו. וברגע שחשודים בריגול, שוב לא יהינו לשאול ולחקור... (כלי יקר)

שעשועי דאורייתא

"ויאמרו איש אל אחיו"
היכן עוד בתורה כתוב 'איש אל אחיו'?

* * * *

מצאו נא בפרשה:

1. שני פסוקים שמתחילים ומסתיימים באות ה'.
2. שלושה תארים המופיעים רק בפרשה ולא בשום מקום אחר בתורה.
3. את שמה של הפרשה הקודמת, וישב, בראשי תיבות.
4. את האות א' דגושה. (נדיר ביותר)
5. מילה המורכבת מאותיות המילה הקודמת לה - מהסוף להתחלה.
6. את התנועה 'שורוק' 4 פעמים ברציפות.

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת מקץ מסופר על עלייתו של יוסף לבסוף לגדולה, "ויהי מקץ שנתיים ימים".

בפרשת מקץ ישנם 146 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילה:

"סוף" = בגימטריא = 146

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: "'קח מציאת ברכת החמות" - נעמי בירכה: "ומצאן מנוחה", ובראש השלך מחצית האות" - מהאות הראשונה במילה 'מנוחה' הפחת מחציתה (מ-כ), "תמצא לפניך 'חנוכה' ממש" - באותיות, "אם תבלול ותציג מחדש" - ותסדר את האותיות אחרת. **לסדר את הפרשה** - "העוד אביכם חי". **חידון א' ת'** - אסנת, בר, גביע, דקות בשר, הנמצא כזה, ויקרעו שמלתם, זקן, חרטומים, טובות, יהודה, כהן און, לוי, מרגלים, נשני, סכנה, עבד עברי, פרות, צפנת פענח, קדים, רביד הזהב, שמעון, תפעם. **חידון א' ת' הפוך** - מספוא, רעב, להרוג ליהרג, הגיד, תועבה, טבעתו, גזו, ויגלה, הקשוט, עלי, אברך, גדול, שנים, ראובן, ויעמוס, שבע, כסף, מליץ, ישק, נער, דבש, ידות. **שעשועי דאורייתא** - בוישב: "ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלומות", בפרשתנו: "ויחרדו איש אל אחיו", בבשלה: "ויאמרו איש אל אחיו מן הוא", בתרומה: "ופניהם איש אל אחיו" ובפרשת שלח: "ויאמרו איש אל אחיו נתנה ראש". 1. "הוא הדבר אשר דברתי... הראה את פרעה", "הם יצאו את העיר... למה שלמתם רעה תחת טובה". 2. "המליץ", "המשביר", "השליט". 3. "וליוסף ילד שני בנים". 4. "ויביאו לו את המנחה". 5. "לך כל". 6. "וקומו שובו". **ואלה שמות** - 1. מפענח הנעלמים (הצפונות). (תרגום) 2. שם מצרי שלא ידענו פירושו. 3. במצרי: 'שועת העולם'. (הכתב והקבלה) 4. 'מכלכל החיים'. (אוצר חיים). 5. איש אשר בתוכו צפונה הופעת השררות (לשון 'פע') והנחת (לשון 'נח'). (הנצי"ב) 6. שומר הצפונות. (הרש"ר הירש) 7. להזהיר את העם שלא יחביאו תבואה מפניו כי יודע הוא הנסתרות. (חשוקי כסף) 8. 'אמר רב יוחנן, צפונות מופיע ונוחות לו ללמד, רבי חזקיה אמר, צפונות מופיע בדעת, מניח רוחות של בריות בהן. ורבנן אמרי, צ'ופה פ'ודה נ'ביא ת'ומך פ'ותר ע'רום נ'בון ח'וזה. אמר רב אחא, צפונה אחת שיש כאן באת לגלות שאת בנה בכלן, כתיב: "ותגשן השפחות" ותגש גם לאה" וביוסף כתיב "ואחר נגש יוסף" וכו'. (ילקוט) **מילה להנחה** - שמש. "כיהן בתפקיד חשוב" - שימש בתפקיד, "לחמם את הישוב" - השמש שמחממת את העולם, "עד שנטש ועזב" - ש-מש = שגע, שזו, "ועבד כמשרת לרב" השמש של הרב. **טמונות בפרשה** - 1. "רק הכסא אגדל ממך" (מא,מ) 2. "כי אין מספר" (מא,מט) 3. "ויצא ליבם" (מב,כח) 4. "בגדי שש" (מא,מב) 5. "במלון" (מב,כז) 6. "אתה תהיה על ביתי" (מא,מ), "לאשר על ביתי" (מג,טז,מד,ד) 7. "רביד הזהב" (מא,מב) 8. "וכסף משנה" (מג,יב) 9. "ויאסר אותו" (מב,כד) 10. "וירחץ פניו" (מג,לא) 11. "ויתמהו" (מג,לג) 12. "כספנו במשקלו" (מג,כא) 13. "ותפעם רוחו" - מקשקשת בתוכו כפעמון (רש"י מא,ח) 14. "כסף איש בפי אמתחתו" - ועוד הרבה בפרשה (מד,א) 15. "ותאכלנה הפרות" (מא,כ) **טמונות בהפטר** - 1. "אוד מצל מאש" (ג,ב) 2. "מהלכים בין העומדים" (ז,ג) 3. "וגולה על ראשה" (ד,ב) 4. "כאיש אשר יעור משנתו" (ד,א) **שאלה לשלחן השבת ויצא** - לאדם להוציא את יותר ממעשר, ובוודאי שלא את כל ממונו עבור מצות עשה. ויש לבאר אם כן, את הגמרא (פסחים מט:): 'תנו רבנן לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת תלמיד חכם? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. זו עצה טובה ולא חיוב. 2. זו מצוה תמידית להיות דבוק בת"ח, ומתחדש שוב ושוב. (חשוקי חמד בשם ההתעוררות תשובה) 3. יש מצוות יוצאות מן הכלל כגון זו ומצות עליה לרגל. 4. זה פיקוח נפש רוחני לו ולזרעו.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

4

3

2

5

1

7

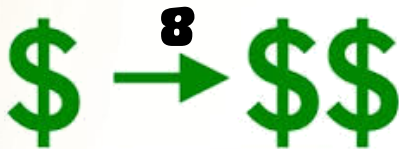
6

10

9

8

14

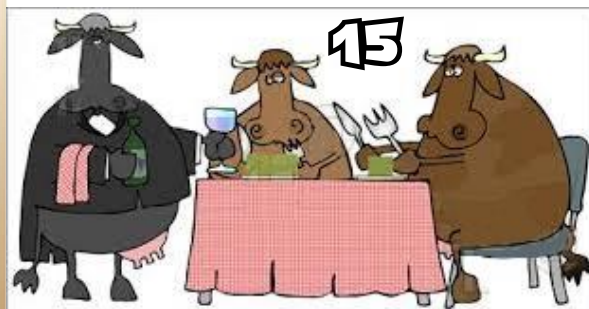
11

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
חותמו של הכהן הגדול

15

13

12

"רני ושמחי" (זכריה ב' יד' - ד' ז')

הפטרת שבת חנוכה

טמונות בהפטרה

3

4

2

1

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775